https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Salayeva Zuhra Sobirjon qizi
Osiyo Xalqaro Unversiteti
1-bosqich magistranti 2025-yil

TA'LIM JARAYONIDA INNOVATSION MASHG'ULOTLAR

Annotatsiya

Mazkur maqola ta'lim jarayonida innovatsion mashg'ulotlarning ahamiyati va ularni samarali tashkil etish usullari haqida. Maqolada innovatsion mashg'ulot tushunchasi, uning pedagogik ahamiyati, ta'lim sifatini oshirishdagi roli va innovatsion metodlardan foydalanishning amaliy jihatlari tahlil qilingan. Shuningdek, maqolada o'quvchilarning faol ishtirokini rag'batlantirish, kreativ fikrlashni rivojlantirish va o'quv jarayonini interaktiv qilishga qaratilgan strategiyalar yoritilgan.

Kalit so'zlar

Innovatsion mashg'ulotlar, interaktiv texnologiyalar, gamifikatsiya, ta'lim jarayoni, kreativlik

Mavzuning dolzarbligi. Hozirgi kunda ta'lim jarayoni tez o'zgarib borayotgan sharoitda, o'quvchilarning bilim olish sifati va qiziqishini oshirishda innovatsion yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etmoqda. An'anaviy dars metodlaridan farqli o'laroq, innovatsion mashg'ulotlar o'quvchilarning faolligini oshirish, mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Shu sababli, ta'lim jarayonida innovatsion mashg'ulotlarni qo'llashning pedagogik shart-sharoitlarini aniqlash va amaliy usullarini ishlab chiqish dolzarb masala hisoblanadi.

Innovatsion mashg'ulot tushunchasi va ahamiyati.

Innovatsion mashg'ulotlar – bu o'quv jarayonida an'anaviy metodlarni to'ldiruvchi yoki almashtiruvchi, yangi texnologiyalar va pedagogik yondashuvlar

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

yordamida o‘quvchilarning bilim, ko‘nikma va qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan faoliyatdir. Bunday mashg‘ulotlar o‘quvchilarning faol ishtirokini ta’minlaydi, mustaqil o‘rganish qobiliyatini oshiradi va kreativ fikrlashni rag‘batlantiradi.

Ta’lim jarayonida innovatsion mashg‘ulotlarni tashkil etishning pedagogik shart-sharoitlari.

Ta’lim jarayonida innovatsion mashg‘ulotlarni samarali tashkil etish uchun bir nechta pedagogik shart-sharoitlar mavjud:

1. Shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv.

Har bir o‘quvchining individual xususiyatlari, qiziqishlari va bilim darajasini hisobga olgan holda mashg‘ulotlarni tashkil etish zarur. Bu yondashuv o‘quvchilarning o‘qishga bo‘lgan qiziqishini oshiradi va ularning faolligini rag‘batlantiradi.

2. Interaktiv texnologiyalar va vositalardan foydalanish.

Video darslar, onlayn testlar, virtual laboratoriyalar va interaktiv platformalar o‘quvchilarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi. Masalan, tarmoqdagi forumlar va onlayn seminarlar orqali o‘quvchilar bir-birlari bilan fikr almashishi mumkin.

3. Gamifikatsiya.

O‘quv jarayoniga o‘yin elementlarini qo‘shish, ball tizimi, mukofotlar va topshiriqlar orqali rag‘batlantirish o‘quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularni faol ishtirok etishga undaydi.

4. Kreativ va amaliy faoliyatni qo‘llash.

O‘quvchilarning muammolarni hal qilish, loyiha ishlari va ijodiy topshiriqlar orqali faoliyatini rivojlantirish mashg‘ulotlarni yanada qiziqarli va samarali qiladi.

5. Doimiy baholash va qayta aloqa.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

O‘quvchilarning bilim va ko‘nikmalarini muntazam baholab borish va ularga fikr-mulohaza berish innovatsion mashg‘ulotlarning samaradorligini oshiradi. Bu o‘quvchilarga o‘z o‘rganish jarayonini boshqarishga imkon yaratadi.

Innovatsion mashg‘ulotlarning amaliy usullari.

Virtual laboratoriyalar va simulyatsiyalar – talabalar murakkab jarayonlarni xavfsiz va interaktiv tarzda o‘rganishi mumkin.

Loyihaviy ishlar va problemali topshiriqlar – o‘quvchilar mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuvni rivojlantiradi.

Onlayn hamkorlik va tarmoq guruhlari – o‘quvchilarning o‘zaro muloqotini kuchaytiradi, ijtimoiy izolyatsiyani kamaytiradi.

Gamifikatsiya elementlari – ball to‘plash, sertifikatlar va mukofotlar orqali rag‘batlantirish.

Xulosa.

Ta’lim jarayonida innovatsion mashg‘ulotlarni qo‘llash bugungi kunda pedagogik jarayonning ajralmas qismiga aylangan. Innovatsion mashg‘ulotlar o‘quvchilarning faolligini oshiradi, mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini rivojlantiradi, shuningdek, kreativ va ijodiy qobiliyatlarni shakllantiradi. Ularning samarali tashkil etilishi uchun shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv, interaktiv texnologiyalar, gamifikatsiya elementlari va amaliy loyihalar muhim ahamiyat kasb etadi.

Innovatsion mashg‘ulotlar yordamida o‘quvchilarning bilim olish jarayoni qiziqarli, dinamik va motivatsiyani oshiruvchi tarzda tashkil qilinadi. Bu o‘quvchilarning o‘z-o‘zini boshqarish, vaqtni samarali taqsimlash va o‘z natijalarini baholash qobiliyatini rivojlantiradi. Shuningdek, onlayn hamkorlik, tarmoq guruhlari va interaktiv platformalardan foydalanish orqali ijtimoiy o‘zaro ta’sir kuchayadi va o‘quvchilar o‘rtasidagi kommunikatsiya rivojlanadi.

Ta’lim jarayonida innovatsion mashg‘ulotlarning samaradorligi nafaqat o‘quvchilarning bilimini oshirishda, balki ularning kasbiy va shaxsiy rivojlanishida

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

ham muhim rol o‘ynaydi. Pedagoglar innovatsion yondashuvlarni qo‘llash orqali darslarni qiziqarli, amaliy va samarali qilishi mumkin, natijada o‘quvchilarning o‘rganishga bo‘lgan qiziqishi va motivatsiyasi doimiy ravishda oshadi.

Shu tariqa, innovatsion mashg‘ulotlar zamonaviy ta’lim tizimida nafaqat bilim berish vositasi, balki o‘quvchilarning shaxsiy rivojlanishi, kreativ va kritik fikrlashini shakllantirish, hamda ularni kelajakda muvaffaqiyatli kasbiy faoliyatga tayyorlashning samarali usuli hisoblanadi. Ta’lim jarayonida innovatsion metodlarni tizimli va maqsadli ravishda qo‘llash esa ta’lim sifatini oshirish va o‘quvchilarning bilim olish jarayonini yanada interaktiv, qiziqarli va samarali qilish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1.Abdullayeva Sh. A. Zamonaviy ta’limda innovatsion texnologiyalardan foydalanish // Monografiya. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2023. – 248 b.

2.Akbarov N. A., To‘rayeva D. B. Raqamli ta’limda gamifikatsiya va interaktiv metodlar // Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari “Zamonaviy ta’lim: muammo va yechimlar”. – Samarqand, 2024. – B. 112–118.

3.Alimova F. R. Ta’lim jarayonida loyihaviy faoliyat va kreativ fikrlashni rivojlantirish // Monografiya. – Toshkent: Universitet, 2022. – 180 b.

4.Hamrayeva E. A. Gamifikatsiya elementlarining o‘quvchilar motivatsiyasiga ta’siri // Pedagogik mahorat, 2024. – № 8(2). – B. 112–120.

5.Ismoilov Sh. I., Xo‘jayeva N. S. Interaktiv ta’lim texnologiyalari: nazariya va amaliyot // Monografiya. – Samarqand: SamDU nashriyoti, 2023. – 312 b.